

Žalm 150 – Haleluja

1. čtení: žalm 98

kázání: žalm 150 Haleluja.

Chvalte Boha v jeho svatyni, chvalte ho i na obloze, již sklenul svou mocí,
 chvalte ho za jeho bohatýrské činy, chvalte ho pro jeho nesmírnou velikost!
 Chvalte ho zvukem polnice, chvalte ho harfou a citarou,
 chvalte ho bubnem a tancem, chvalte ho strunami a flétnou,
 chvalte ho zvučnými cymbály, chvalte ho cymbály dunivými!
 Všechno, co má dech, ať chválí Hospodina! Haleluja.

Neděle, 4 hodiny ráno. Jeden farář se trápí s tím, co má v kostele za pár hodin vlastně říkat. Spousty otázek. A najednou se venku za okny ozvou zvuky. A ty zvuky sílí až je z toho pořádný randál. A nepřestává ale stále znít. Někdo tam řve. A nejsou to opilci z Hvízd'alky ani mládež vracející se nad ránem z Paluby. Jsou to ptáci. Proč ti ptáci tak řvou? Oni zpívají. Proč tak hlasitě bez ustání zpívají? To by mě zajímalo, co by na to řekl nějaký chytrý etolog. Ale ne. Klidně nech etology spát. Ti ptáci přece chválí pána Boha. Žijí, létají a zpívají. Proč? A najednou se venku něco dalšího děje. Už není tma. Všechno se začíná projasňovat a najednou všechno září. I když slunce ještě nevylezlo. Je to kouzelné, jako z pohádky. Celý svět, silnice, domy i popelnice najednou září barvami. To by mě zajímalo, jak tenhle světlý a barevný efekt vzniká. Co by na to řekl vzdělaný pan fyzik zabývající se lomem světla. Ale ne. Nech pány fyziky klidně spát. To jen slunce vstává a chválí Pána Boha. Svítí a hraje si s barvami omítky, asfaltu i popelnic. Slunce, domy, silnice i popelnice chválí Pána Boha. Proč?

Bratři a sestry

jsou chvíle, kdy Pánu Bohu nerozumím. (Ano, dokonce i já, jako farář.) A někdy mu tak nerozumím, že jsem na Pána Boha našťvaný. A ptám se: Proč? Proč tohle a proč támtó? Tak kde jsi Pane Bože? Tak jaký jsi? A jsi vůbec? Můžu Vám poctivě dosvědčit, že Pán Bůh zatím vždycky odpověděl. Vždycky, když jsem po tom svém křičení a stěžování si dal prostor Jemu. A ne, nebojte se, neslyšel jsem hlasy ani neviděl kdovíjaká zjevení. Takhle to s Pánem Bohem neprožívám. Vlastně bych to tak ani nechtěl, když o tom někdy víc přemýšlím. Ale v každé takové Boží odpovědi vždycky něco zjistím. Totiž, že problém není v Bohu. Ten problém jsem já a moje omezenost. To, jak zarputile koukám jen na svoje představy a svoje očekávání a jak málo poslouchám. A po nějaké době to začne zase nanovo a zase se ptám a volám do nebes a bojím se, zda ještě Pánu Bohu věřím a chci věřit.

Většinou to jsou chvíle, kdy mě něco opravdu trápí. A to, doufám, znáte všichni. Kdy je prostě něco důležitého špatně. A víte, co mě v těch chvílích dokáže nejvíc dorazit? Právě ten přečtený žalm a jemu podobná místa v Bibli. Chvalte Pána Boha, zpívejte mu, Haleluja. Copak ti chlapíci, kteří ty žalmy skládali, nezažívali nic špatného? Nebáli se, že je vyhodí z práce, nemuseli počítat každou korunu, aby vydrželi do výplaty, neměli problémy doma v rodině, nebáli se o nikoho blízkého, který byl zrovna vážně nemocný? Jak má člověk chválit Pána Boha, když se svět kolem hroutí a to důležité v životě, blízcí milovaní, to krásné, co člověk potřebuje, když se rozpadá a ztrácí? Jak má člověk chválit Pána Boha. Za co?

Zbožný křesťan by jistě odpověděl, že je přece tolik věcí, za které je třeba Boha chválit. Asi ano. Někdy to je chyba, že se člověk, soustředí jen na to blbé a zapomíná na to všechno dobré. Ale myslím si, věřím, že je tu veliké nepochopení. To biblické Haleluja, to je něco, čemu ještě málo rozumíme. (Ano, dokonce i já, jako farář.) K vlastní velké škodě.

Už všichni víte, co to znamená Haleluja. Znamená to: chvalte Pána Boha. A co to znamená to chválit? Nevíte někdo? Jsou dva významy toho slova, které mě napadají. A oba jsou blbě. Alespoň s ohledem na to biblické Haleluja. To první, chválit, jakožto někoho pochválit. Jako když doma pochválím synka, jak mi pomohl se dřevem. Chválí vždycky ten, kdo je výš postavený, toho, kdo je níž. Myslíte, že takhle máme chválit Pána Boha? No, můžete to zkusit. Akorát už nechválíte skutečného Boha. Bůh od nás nechce pochvaly. Abychom ho jako hodného malého pánabůžka pochválili, jak je hodný a šikovný, a on by z toho pak měl velikou radost. Chraň nás ruka Páně něco takového zkoušet. Ten druhý význam, nebo druhá poloha toho slova chválit je chválit za něco. To už asi víc dává smysl. Ty mi Bože udělaš něco, z čeho mám radost, a já Tě za to budu chválit. Akorát že to je úplně stejně blbě, jako to první. Pán Bůh po nás lidech asi chce, abychom ho chválili, v Bibli se o tom alespoň dost často píše. No tak ať pro nás dělá hodně těch dobrých věcí a chrání nás před těma špatnýma a my ho pak za to budeme hodně chválit. To dá rozum, ne? Chválit za odměnu, pěkně něco za něco. Chraň nás ruka Páně něco takového zkoušet s opravdovým Bohem. Nechci a nebudu věřit bohu, který si u mně musí něco kupovat, nebo u kterého si musím něco kupovat já. To není Bůh.

A tak jak to teda je? Co mám teda dělat, když mám toho Pána Boha chválit? Jak se to vlastně dělá? Mohl by nám pomoci význam toho slova v původním jazyce Bible. Tam to znamená dvojí. Zářit a šílet. Jako to slunce, domy, silnice i popelnice, jako ti ptáci po ránu. Chválit, to znamená odrážet tu záři, kterou vyzařuje sám Bůh, jeho slova, to, co dělá, to, jak je blízko. Nejde o to říci si: Tak, a teď budu Pána Boha chválit. Protože si to zaslouží. A budu zpívat písničky a dělat to všechno, jak dělají ostatní, když chválí. A jsem tak zbožný a vycvičený, že zapomenu na to všechno, co mě trápí a budu myslet jen na to pozitivní. To není chvála, jak jí rozumí Boží svědkové, jak o ní čteme v Bibli. Opravdová chvála, to je zrcadlení té záře, která vychází od samotného Boha. To jediné, co můžu udělat já, je nebránit tomu. Protože stejně jako ptáci a slunce a každý tvor i každá stvořená věc, i my lidé jsme k tomu stvoření. Je to náš účel, úkol, vlastně smysl našeho bytí. Bůh stvořil člověka k svému obrazu. Abychom ho tady na světě zrcadlili, odráželi tu záři, kterou vyzařuje On sám. Není to tak, že až je nám dobře, můžeme Pána Boha chválit. Je to přesně naopak. Až když Pána Boha chválíme, žijeme tím, že odrážíme jeho samého, můžeme být šťastni. Protože potom naplňujeme to, k čemu jsme byli stvoření. Potom je nám dobře. Chválení Boha není čin. Je to postoj. Celkové nastavení člověka k Bohu, vlastně ten opravdový život.

Nedávno jsem tady v kostele zažil takovou chválu. Bylo to při jedné písničce. A jedna tříletá holka zpívala. Vlastně strašně nahlas řvala pořád dokola tři slova z té písně. Haleluja, chvalte Pána. A nebyl to žádný výraz naučené zbožnosti z domova. Vůbec netušila, co to znamená haleluja, co to znamená chválit ani jakýho pána, že by měla chválit a proč. Prostě jsou jí tři roky, v kostele se zpívá něco, co zná, a tak řvala z plna hrdla. Dětská radost je asi nejlepším učitelem chválení Boha.

A čas od času se stane i nám dospělým něco, kdy to ani nejde jinak. Něco tak krásného a silného a přesahujícího, že proto ani nejsou slova. Že můžu jenom sedět s pusou dokořán a nechápavě...nechápavě na zadku s pusou dokořán chválit Pána Boha. Díky Bohu za ty chvíle. To je potom čas na ten druhý význam slova. Šílet. Pokud mi Bůh dá zažít svou blízkost, pokud ke mně promluví, vezme mě za ruku, pak je čas šílet. Přestat se koukat na to, jak na mě koukají druzí a co si myslí. Co se hodí a je společensky přijatelné. Protože to je čas řvát jako ti ptáci nebo jako ta holka v tom kostele, tančit jako derviš, zářit jako popelnice těsně před východem slunce.

Skřivan chválí Pána hlasem skřivaním, havran zase havraním. A já chválím Pána hlasem chraplavým, prostě líp to neumím. Pane Bože, odpusť mi, že trochu to mrším ptákům, když Ti zpívaj nad návrším. Jen to prosím neber, jako že se nesnažím, prostě líp to neumím.

Amen